

Openbaar

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 24 april 2023
Zaak: 1072346
Portefeuillehouder: Evert Offereins

Opsteller: Alice Tamminga
Contactgegevens: alice.tamminga@bwri.nl

Onderwerp: Verantwoordingsinformatie Wedeka

1. Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 van Wedeka.
2. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2023.
3. Kennis te nemen van de conceptbegroting 2024 van Wedeka.
4. Af te zien van het indienen van een zienswijze over de conceptbegroting 2024 van Wedeka.
5. Na vaststelling door het Algemeen Bestuur van Wedeka de financiële consequenties te betrekken bij de maandelijkse begrotingswijziging en de gemeentelijke begroting van 2024.

2. Inleiding

De gemeente Midden-Groningen neemt samen met de gemeenten Borger-Odoorn, Stadskanaal, Veendam en Westerwolde deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Wedeka. Hier werken nu 88 mensen uit de voormalige gemeente Menterwolde op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). De gemeenteraad neemt jaarlijks kennis van de jaarrekening, begrotingswijziging en de conceptbegroting van de GR. De gemeenteraden worden daarbij in de gelegenheid gesteld om een zienswijze af te geven over de conceptbegroting. Het Algemeen Bestuur van Wedeka stelt de jaarrekening en de conceptbegroting in juli definitief vast.

3. Publiekssamenvatting

Wedeka voert de Wsw uit voor inwoners die wonen in de voormalige gemeente Menterwolde. Het gaat om mensen die door een arbeidshandicap niet kunnen werken bij een gewone werkgever. De raad kan met dit voorstel kennisnemen van de resultaten van Wedeka. De resultaten zijn goed. Ondanks de hoge energie- en materiaalkosten was het resultaat van 2022 beter dan verwacht. Er waren meer opdrachten, de personeelskosten waren lager en ook de subsidie van het Rijk viel hoger uit dan verwacht. Wedeka verwacht deze positieve lijn ook in 2024 te kunnen voortzetten.

4. Bevoegdheid van de Raad

Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen heeft de gemeenteraad de bevoegdheid om een zienswijze over de conceptbegroting naar voren te brengen. In de Statuten van Wedeka zijn de afspraken over de financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten opgenomen.

5. Beoogd effect

De gemeenteraad in staat stellen om kennis te nemen van de resultaten van Wedeka. Daarbij de gemeenteraad in de gelegenheid stellen om een zienswijze af te geven over de conceptbegroting van 2024.

6. Historische context

Wedeka is een sociaal werkbedrijf voor de doelgroepen van de Participatiewet. Bij Wedeka zijn ruim 1300 personen in dienst met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast hebben 237 personen een arbeidstraject of werkervaringsplek.

Wedeka voert de Wsw uit voor onze inwoners uit de voormalige gemeente Menterwolde. Het gaat om ongeveer 90 personen. Vergeleken met andere gemeenten is onze rol binnen de GR beperkt, omdat wij met het Werkbedrijf BWRI een eigen sociaal werkbedrijf hebben. Wij hebben een aandeel van 7,3% in de Gemeenschappelijke Regeling.

Wedeka heeft, net als vele andere sociale werkbedrijven, te kampen met een structureel tekort. Met de invoering van de Participatiewet in 2015 is de instroom in de Wsw stopgezet. Daarbij is de rijkvergoeding per werknemer in de Wsw structureel lager geworden. Dit heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering van Wedeka en leidt tot een, in de jaren, oplopend tekort.

Gezien het oplopende tekort (zonder maatregelen zou dit oplopen tot wel € 11 miljoen per jaar) hebben deelnemende gemeenten nagedacht over de toekomst van Wedeka. Er zijn een aantal maatregelen vastgesteld gericht op kostenefficiëntie en een stijging van de omzet. Het gaat om maatregelen als verhoging van de span of control van leidinggevenden; sluiting en samenvoeging van locaties en uitbreiding van productie. De gemeenteraad in Midden-Groningen heeft in februari 2022 besloten om in te stemmen met dit plan. De plannen werpen hun vruchten af.

7. Argumenten

Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 van Wedeka (bijlage 1).

De invloed van corona werd in de loop van 2022 minder. Wedeka ging weer terug naar het normale werken. Medewerkers waren hier snel aan gewend.

Wedeka heeft veel aandacht gehad voor de ontwikkeling van medewerkers, zodat zij steviger staan in de samenleving. Er is aandacht geweest voor persoonlijke ontwikkeling, werknemersvaardigheden

en vakkennis.

Het ziekteverzuim was in 2022 met 18,2% iets hoger dan in 2021 (17,9%). Het langdurig verzuim neemt toe door de vergrijzing. Hiervoor zijn preventieve maatregelen genomen zoals de Gezonde Kantine, training Voel je Goed en de uitvoering van een preventief medisch onderzoek. Ook leidinggevenden vervullen een belangrijke rol in de aanpak van ziekteverzuim.

Wedeka sluit het jaar 2022 af met een tekort van € 3,9 miljoen. Dit tekort is veel lager dan verwacht. Er werd namelijk in de begroting van Wedeka rekening gehouden met een tekort van € 7,2 miljoen. Het positieve resultaat van € 3,3 miljoen is voor de helft behaald doordat het bedrijfsresultaat veel beter is: er is minder uitgegeven aan ambtelijk personeel en externe inhuur, door efficiencymaatregelen vielen de bedrijfskosten lager uit en de opbrengsten waren veel hoger dan verwacht. De andere helft van het positieve resultaat komt doordat de subsidie van het Rijk hoger uitviel.

Wedeka verwacht de komende jaren negatieve financiële gevolgen door de hoge energieprijzen, inflatie en loongolf en wil daarom een deel van het positieve resultaat van 2022 opnemen in de algemene reserve. Het gaat om een aanvulling van de algemene reserve met € 1,3 miljoen. Hierdoor kunnen financiële tegenvallers worden opgevangen en kan Wedeka door om de omslag te maken naar een sociaal ontwikkelbedrijf. Het Algemeen Bestuur heeft op grond van de Statuten de mogelijkheid om hiervoor te kiezen.

Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2023 van Wedeka (bijlage 2)

De ombouwmaatregelen hebben effect. Echter, de kosten stijgen door de energiecrisis en de inflatie. Toch laat de begroting een lichte verbetering zien. Het tekort van Wedeka over 2023 werd aanvankelijk geraamd op € 7,2 miljoen. Dit is nu gesteld op € 6,9 miljoen. Er is een afname van € 300.000 aan gemeentelijke bijdrage.

Kennis te nemen van de conceptbegroting 2024 van Wedeka (bijlage 3).

In 2024 wil Wedeka het sociaal ontwikkelbedrijf verder uitbouwen. Medewerkers krijgen nog meer (scholings)mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Daarvoor zal de samenwerking worden gezocht met partners als de arbeidsmarktregio WIZ, gemeenten, werkgevers en het onderwijs.

Verder wordt ingezet op de professionalisering van leidinggevenden en andere professionals zodat zij de juiste voorwaarden kunnen scheppen om de ontwikkeling van medewerkers mogelijk te maken. Speerpunt is 'duurzame inzetbaarheid' om de gezondheid van medewerkers te bevorderen en het ziekteverzuim aan te pakken.

Wedeka zal in 2024 verder inzetten op de besparing van energie en het verduurzamen. Zo worden gasketels vervangen door warmtepompen en een slecht geïsoleerd gebouw worden afgestoten. Ook zal de (plastic) afval worden verminderd.

Er is een begroot tekort voor het jaar 2024 van € 6,9 miljoen. Het tekort wordt grotendeels veroorzaakt doordat de loonkosten van het Wsw- personeel hoger zijn dan de subsidie die Wedeka daarvoor ontvangt van het Rijk. Naast een te lage rijksbijdrage komt het tekort door een daling van

het aantal medewerkers waardoor de omzet daalt.

In te dienen van een zienswijze over de conceptbegroting 2024.

De conceptbegroting volgt de koers die we als deelnemende gemeenten hebben ingezet bij het treffen van maatregelen om het oplopende tekort van Wedeka een halt toe te roepen. Wij zien daarom geen noodzaak om een zienswijze in te dienen.

8. Kanttekeningen en risico's

In de begroting en het meerjarenperspectief is een bedrag aan beschut werk en opbrengsten van trajecten ingeboekt. Dit bedrag kan alleen worden gehaald als de gemeenten Stadskanaal, Veendam, Borger-Odoorn en Westerwolde voldoende trajecten inkopen bij Wedeka. De gemeente Midden-Groningen participeert alleen in de GR voor de Wsw-doelgroep woonachtig in de voormalige gemeente Menterwolde. De Participatiewet voeren wij uit binnen de afdeling BWRI.

9. Financiële paragraaf

Jaarrekening 2022

Wij maken net als de andere deelnemende gemeenten jaarlijks een deel van onze rijksmiddelen voor de uitvoering van de Wsw over aan de Wedeka. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal fte aan Wsw-personeel dat werkzaam is bij Wedeka en woonachtig is in de gemeente Midden-Groningen. In 2022 ging het om een bedrag van € 2,7 miljoen. De rijksmiddelen zijn niet voldoende voor de uitvoering van de WSW. Wedeka vroeg daarom aan onze gemeente een aanvullende bijdrage naar rato van het aantal mensen met een Wsw dienstverband.

Het uiteindelijke tekort van de Wedeka valt € 3,3 miljoen lager uit. Dit betekent dus ook dat onze extra bijdrage lager uitvalt. Van de € 3,3 miljoen wil Wedeka € 1,3 miljoen reserveren voor de algemene reserve. Een bedrag van € 2 miljoen wordt naar rato van het aantal WSW-medewerkers uitgekeerd aan gemeenten. Voor onze gemeente betekent dit dat we een bedrag uitgekeerd krijgen.

Afrekening 2022 gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort Wedeka:

Betaalde voorschot bijdrage van de gemeente Midden-Groningen aan Wedeka	€ 551.788
Vastgestelde bijdrage van de gemeente Midden-Groningen aan Wedeka	€ 521.181
Te ontvangen over 2022 van Wedeka	€ 30.607

Afrekening positief resultaat 2022 van Wedeka:

Totaal door Wedeka uit te keren aan de gemeenten	€ 2.000.000
Op basis verdeling van 7,3% ontvangt de gemeente Midden-Groningen van Wedeka	€ 145.459

De gemeente Midden-Groningen ontvangt in totaal van Wedeka naar aanleiding van de jaarrekening 2022 € 176.066. Wij zullen de teruggave budgettair verwerken in de maandelijkse begrotingswijziging.

Begrotingswijziging 2023 van Wedeka

In de gemeentelijke begroting van Midden-Groningen houden we voor 2023 rekening met een jaarlijkse bijdrage in het exploitatietekort van Wedeka van € 525.000. Op basis van de begrotingswijziging 2023 van Wedeka kan deze bijgesteld worden naar € 504.000. Dat betekent een positieve bijstelling in de begroting van de gemeente Midden-Groningen van € 21.000. We zullen dit budgettair verwerken in de maandelijkse begrotingswijziging.

Conceptbegroting 2024 van Wedeka

De conceptbegroting 2024 van Wedeka is indicatief en zal op basis van de circulaires moeten worden bijgesteld. Hieronder is te lezen met welke bijdrage onze gemeente rekening dient te houden en welke aanpassing van de begroting nodig is in de begroting vanaf 2024.

Bijdrage van de Gemeente Midden-Groningen in het exploitatietekort van Wedeka 2024-2027:

	2024	2025	2026	2027
Wedeka meerjarenbegroting	€ 491.000	€ 466.000	€ 454.000	€ 449.000
Begroot Midden-Groningen	€ 507.000	€ 479.000	€ 459.000	€ 459.000
Voordeel in begroting Midden-Groningen	€ 16.000	€ 13.000	€ 5.000	€ 10.000

De begrotingswijziging van de gemeente Midden-Groningen over 2024-2027 zullen we meenemen bij het opstellen van de begroting 2024.

10. Communicatie

Het besluit van uw raad om geen zienswijze in te dienen zal ambtelijk door middel van een brief aan het bestuur van Wedeka worden medegedeeld.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Het Algemeen Bestuur van de Wedeka zal voor 15 juli de jaarrekening 2021, de begrotingswijziging

2022 en de conceptbegroting 2023 vaststellen. Bij de besluitvorming over de conceptbegroting nemen zij eventuele zienswijzen in acht. Na vaststelling stuurt het Algemeen Bestuur de stukken naar de Gedeputeerde Staten.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.P. Bakker
Secretaris

Bijlagen:

1. Jaarrekening 2022
2. Begrotingswijziging 2023
3. Conceptbegroting 2024